

99 . Cristur-Crișeni | Județ: Sălaj | Punct: Zona de protecție a Bisericii Reformate | Anul: 2019

Anul: 2019

Cod RAN: 140841.01

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Epoca medievală târzie

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Dan Băcuet-Crișan

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău

Raport

Cadrul geografic. Istoricul cercetărilor

Localitatea Cristur-Crișeni (com. Crișeni, jud. Sălaj) este amplasată în Depresiunea Silvaniei, în apropierea orașului Zalău. Terenul pe care urmează să fie derulate lucrările de Construire capelă mortuară este dispus în zona de protecție a Bisericii Reformate din Cristur-Crișeni (cod LMI SJ-II-m-B-05045) situată în centrul localității, pe o terasă înaltă de pe partea stângă a drumului Zalău – Baia Mare.

În anul 2009 au fost efectuate săpături arheologice preventive pentru restaurarea Bisericii Reformate. Periegezele efectuate pe terasa pe care se află Biserica Reformată au dus la identificarea pe acea terasă a urmelor unei așezări din perioada medievală (fragmente ceramice de culoare cărămizie și cenușie).

Modul de derulare a săpăturii arheologice

Cercetarea a avut drept obiectiv principal salvarea eventualelor vestigii arheologice și eliberarea terenului de sarcină arheologică pe suprafața delimitată de viitoarea investiție Construire capelă mortuară în localitatea Cristur-Crișeni.

Pentru depistarea, cercetarea și salvarea eventualelor urme arheologice a fost decopertată mecanizat întreaga suprafață ce urmează să fie afectată de investiție (suprafața a fost notată S. 1/2019). Săpăturile arheologice preventive derulate cu această ocazie s-au soldat cu identificarea și cercetarea a 3 complexe arheologice (notate C. 1/2019, C. 2/2019 și C. 3/2019) databile în evul mediu (C. 1/2019) și în sec. XIX (C. 2/2019 și C. 3/2019). Întreaga suprafață care urma să fie afectată de investiție a fost decopertată mecanizat. După identificarea complexelor arheologice s-a trecut la cercetarea manuală a fiecărui complex arheologic.

Rezultatele cercetărilor. Concluzii

În unitatea de cercetare arheologică preventivă S. 1/2019 au fost identificate și cercetate 3 complexe arheologice notate C. 1/2019, C. 2/2019 și C. 3/2019. Complexele arheologice au fost conturate (sub forma unor pete de culoare negricioasă) în sterilul arheologic (lut gălbui). Pe parcursul cercetărilor a mai fost înregistrat temporar și complexul C. 4/2019 care după curățare s-a dovedit a fi o groapă de gunoi contemporană (conținea inclusiv PET-uri!).

Complexul C. 1/2019. Complexul s-a conturat la adâncimea de 0,50 m față de nivelul actual de călcare și are o planimetrie oarecum rectangulară cu colțurile rotunjite. A fost surprins parțial în secțiunea S. 1/2019, partea lui vestică ieșind în afara suprafeței afectate de investiție. Dimensiunile sale mari (precum și planimetria) sugerează ca funcționalitate o locuință sau o anexă gospodărească. Este vorba despre un cuptor gospodăresc amenajat din cărămizi fragmentare. Vatra (din lut arsă la roșu) a fost identificată la adâncimea de 0,95 m. Fundul complexului era acoperit cu cenușă și cărbune și se afla la adâncimea de 1,00 m față de nivelul actual de călcare. Inventarul arheologic a constatat în ceramică, mânerul unui cuțit din fier (cuțit de luptă) și o bucată de zgură din fier. Datare: evul mediu (sec. XIII-XIV).

Complexul C. 2/2019. Complexul (conturat la adâncimea de 0,50 m față de nivelul actual de călcare) are o planimetrie oval-alungită. A fost surprins parțial în secțiunea S. 1/2019, partea lui sudică ieșind foarte puțin în afara suprafeței afectate de investiție. Dimensiunile sale (precum și planimetria) sugerează ca funcționalitate o groapă menajeră. Fundul acestuia era ușor alveolat și a fost surprins la adâncimea de 0,85 m față de nivelul actual de călcare. Inventarul arheologic a constatat în ceramică etnografică. Dată: sec. XIX.

Complexul C. 3/2019. Complexul (conturat la adâncimea de 0,50 m față de nivelul actual de călcare) are o planimetrie circulară. A fost surprins parțial în secțiunea S. 1/2019, mare parte din acesta fiind în afara suprafeței afectate de investiție. Dimensiunile sale (precum și planimetria) sugerează ca funcționalitate tot o groapă menajeră. Fundul acestuia era alveolat și a fost identificat la adâncimea de 0,90 m față de nivelul actual de călcare. Inventarul arheologic a constatat în ceramică etnografică. Dată: sec. XIX.

Pe parcursul cercetărilor a mai fost înregistrat temporar și complexul C. 4/2019, care, după curățare și secționare s-a dovedit a fi o groapă de gunoi contemporană (conținea inclusiv PET-uri).

Chiar dacă, din punct de vedere cantitativ sunt puține, descoperirile arheologice (complexul arheologic împreună cu artefactele aferente) rezultate în urma cercetărilor preventive efectuate cu această ocazie contribuie la cunoașterea habitatului uman din Depresiunea Silvaniei în perioada evului mediu, mai ales că dispunem de foarte puține date referitoare la locuirea caracteristică sec. XIII-XIV în acest areal.

Informații suplimentare online

[Raportul 6350 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
